

Overzicht wettelijke bevoegdheden burgemeester, behorend bij brief aan de gemeenteraad van 13 oktober 2021

Bevoegdheid	Grondslag	Korte omschrijving	Betrokken
Algemene bevoegdheid ter handhaving openbare orde	172 Gemeentewet	Algemeen artikel waarin de burgemeester wordt belast met de handhaving van de openbare orde, inclusief de 'lichte bevelsbevoegdheid.	
Noodbevoegdheden	Artikel 175 en 176 Gemeentewet	De artikelen 175 en 176 Gemeentewet geven de burgemeester bevoegdheden om bij noodsituaties maatregelen te treffen ter handhaving van de openbare orde of ter beperking van gevaar.	Artikel 175 gemeentewet: politie, veelal ook in afstemming met OM Artikel 176 gemeentewet: politie, OM, Gemeenteraad, CdK
Sluiting drugspand	artikel 13b Opiumwet	Op grond van artikel 13b Opiumwet heeft de burgemeester de bevoegdheid om over te gaan tot toepassing van bestuursdwang als in woningen of lokalen dan wel in of bij woningen of zodanige lokalen behorende erven een middel bedoeld in de lijsten bij de Opiumwet wordt verkocht, afgeleverd of verstrekt dan wel daartoe aanwezig is, dan wel indien daartoe voorbereidende handelingen worden verricht.	politie (constatering en bestuurlijke rapportage), Meldpunt Overlast, wijkteam/overige hulpverlening (al dan niet via Veiligheidshuis), bijv. Veilig Thuis (bij minderjarigen).
Sluiten woning bij overlast	artikel 174a Gemeentewet	Op grond van artikel 174a Gemeentewet heeft de burgemeester de bevoegdheid woningen te sluiten (Wet Victoria) bij verstoringen van de openbare orde.	politie, Meldpunt Overlast (dossiervorming), woningcorporaties
Tijdelijk huisverbod	Wet Tijdelijk Huisverbod	Is er sprake van huiselijk geweld dan kan de burgemeester besluiten om een tijdelijk huisverbod op te leggen aan de degene die (mogelijk) huiselijk geweld heeft toegepast.	politie, Fier!
Wet aanpak woonoverlast	artikel 151d Gemeentewet en artikel 2:79 APV	Deze wet maakt het mogelijk om door middel van gedragsaanwijzingen (gekoppeld aan een last onder bestuursdwang/dwangsom) aan de overtreder of aan degene die een woning in gebruik geeft (veelal een verhuurder), op te treden tegen ernstige en herhaaldelijke overlast voor omwonenden. Daarbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan aanhoudende geluidsoverlast of ernstige stankoverlast. Ook kan dit leiden tot een tijdelijk huisverbod van de overlastgever.	Meldpunt overlast, politie, woningcorporatie
Preventief fouilleren/Aanwijzing veiligheidsrisicogebied	artikelen 151b en 174b Gemeentewet	De burgemeester kan een veiligheidsrisicogebied aanwijzen. Binnen zo'n gebied wordt het eenvoudiger voor de politie om voor een korte tijd bepaalde onderzoeksmogelijkheden te gebruiken (bijvoorbeeld preventief fouilleren) als dat nodig is voor de handhaving van de openbare orde. Daarvoor is dan een apart bevel van de officier van justitie nodig.	politie, OM, gemeenteraad wordt geïnformeerd.

Bevoegdheid	Grondslag	Korte omschrijving	Betrokken
Cameratoezicht	artikel 151c Gemeentewet	De burgemeester is bevoegd om in het belang van de handhaving van de openbare orde te besluiten tot de inzet van camera's, maar uitsluitend indien de gemeenteraad hem deze bevoegdheid heeft verleend in de APV (artikel 151c lid 1 Gemeentewet). In Leeuwarden is deze bevoegdheid geregeld in artikel 2:77 APV. Overigens kan kortdurend camera-toezicht ook op basis van artikel 3 politiewet worden ingezet. Het gaat dan om het toepassen van flexibel cameratoezicht (onder andere onvoorziene ordeverstoringen of (de vrees voor) ordeverstoringen van tijdelijke aard, bijvoorbeeld bij een risicowedstrijd in het betaalde voetbal).	politie, Handhaving Leeuwarden
Wet maatregelen bestrijding voetbalvandalisme en ernstige overlast (voetbalwet)	Artikel 172a Gemeentewet	De 'Voetbalwet' is ingesteld met als doel het tegengaan van openbare-ordeverstoringen als gevolg van voetbalvandalisme en andere vormen van overlast zoals bij evenementen (kermis, Koningsdag, oud en nieuw, etc.) of bij uitgaansgeweld. Op basis van deze wet kan een gebiedsverbod, een groepsverbod en meldplicht worden opgelegd.	Politie, OM, Taskforce Jeugd,
Bevel aan ouders/verzorgers van 12-minners	artikel 172b Gemeentewet	De burgemeester heeft op basis van artikel 172b van de Gemeentewet de bevoegdheid om een bevel te geven aan personen die het gezag hebben over kinderen tot 12 jaar. De bevoegdheid dient als instrument om overlast door jonge kinderen tegen te gaan.	Politie, OM, Taskforce Jeugd, Jeugdzorg
Toezicht op openbare samenkomsten, vermakelijkheden en inrichtingen	artikel 174 Gemeentewet)	Met het oog op de handhaving van de openbare orde en veiligheid bepaalt artikel 174 lid 1 Gemeentewet dat de burgemeester belast is met het toezicht op openbare samenkomsten en vermakelijkheden alsmede op voor het publiek openstaande gebouwen en erven. De burgemeester is bij dit toezicht bevoegd om bevelen te geven in concrete, zich direct aandienende situaties waarin de veiligheid of gezondheid wordt bedreigd. Bovendien is hij bevoegd om uitvoering te geven aan gemeentelijke verordeningen voor zover deze betrekking hebben op dit toezicht.	
Crisismaatregel	Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg/ Wet zorg en dwang	Een crisismaatregel is een door de burgemeester opgelegde maatregel om verplichte zorg te verlenen aan een persoon die zich in zijn gemeente bevindt. Op basis van de WZD kan de burgemeester een beschikking tot inbewaringstelling afgeven voor mensen met een psychogeriatrische aandoening of een verstandelijke handicap.	GGZ, psychiater

Bevoegdheid	Grondslag	Korte omschrijving	Betrokken
Openbare manifestaties	Wet Openbare Manifestaties (Wom)	De burgemeester heeft primair de taak om deze manifestaties te beschermen en te faciliteren. De burgemeester beschikt over een aantal beperkende bevoegdheden bij een manifestatie op een openbare plaats.	politie